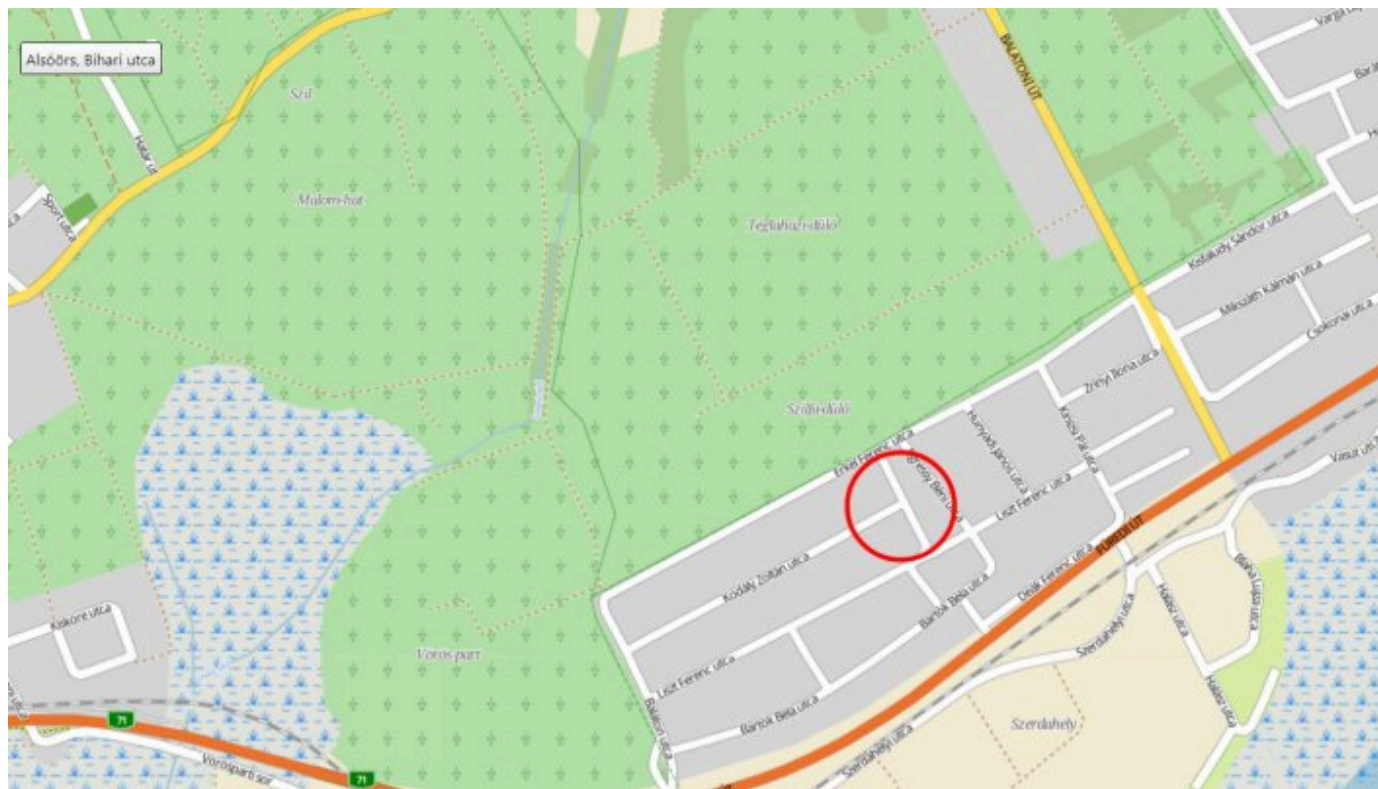

UTCAMESÉK 55 – BIHARI JÁNOS

Array Nyomtatás A

BIHARI JÁNOS utca. Liszt Ferenc szavaival élve „a cigány virtuozitás legismertebb és legünnepeltebb képviselője volt”. „Bihari nótája” fogalommá vált, a műfaj védjegyeként ismert több mint két évszázada.

ÍGY KEZDŐDÖTT

Bihari Ferenc cigányzenész és Dany Mária gyermeke 1764. október 21-én Nagyabonyban látta meg a napvilágot. Fialat éveit a Győr megyei Bőnyön töltötte, majd 24 évesen Dunaszerdahelyre költözött, ahol feleségül vette Banyák Simon helyi neves cimbalmos mindössze tizenhat esztendő lányát, Évát. Hamarosan apósa zenekarának vezetője lett, később saját zenekart alapított. Vándorévek következtek, melyek fontosabb állomásai: Komárom, Pozsony, Bécs és más városok. 1801-ben Pestre költözött.

„A MAGYAR ROSSINI”

Így nevezték. Népszerű, sikeres ember lett. Pályája meredeken ívelt fölfelé, az 1810 – 20-as években érte el csúcspontját. Gyakran volt ünnepek, rendezvények résztvevője. Játszott Katarina Pavlovna nagyhercegnő előtt, Ferenc császárnak és Albert hercegnek, 1825-ben Pozsonyban részt vett a királyné megkoronázásán.

Beethoven több alkalommal hallotta őt játszani. Egy dallamát felhasználta István király című nyitányában.

Veszprémben többször járt. Ruzitska Ignácban nemcsak pályatársra, hanem pártfogóra és jó barátira is talált. Lavotta Jánossal és Csermák Antallal hármásban pedig ők alkották a magyar zenei romantika virtuóz triaszát – áll a lexikonban.

AJÁNDÉK AZ UTÓKORNAK

Bihari János neve össze forrt a rendkívül népszerű verbunkos fogalmával. Nem bizonyított tény, de úgy tartja a utókor, hogy a Rákóczi-nóta és a közismert Rákóczi – induló is az ő szerzeménye. Nyolcvannégy táncdallamot, illetve feldolgozást regisztráltak különféle gyűjteményekben, saját neve alatt csak három füzetet, a többi kéziratokban, kottákban található.

EMLÉKEZETE

1824-ben eltörte a bal karját. Nem adta fel, de primás teendőit már nem tudta a szokott színvonalon ellátni. Magányosan halt meg 1827. április 26-án, mindössze 63 évesen. A Kerepesi temetőben nyugszik. Szobra többek között Budapesten, a Margit-szigeten áll. Balatonfüreden, a verbunkos zene bölcsőjében, a Balatoni Pantheonban hajthatunk fejet emléke előtt. Dicsőségét emléktáblák hirdetik, nevét intézmények, középületek viselik országszerte. Alsóörs sem kivétel.

*Kovács Piroska
és Tretykó István*